

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 0 4 1 7 8 1 1 1

SPOMLADANSKI ROK

RAČUNALNIŠTVO

Izpitna pola 1

Sreda, 9. junij 2004 / 110 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne obračajte strani in ne rešujte nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na obrazcu za ocenjevanje).

Rešitve vpisujte v za to predvideni prostor v izpitni poli, z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Odgovori, pisani z navadnim svinčnikom, bodo ocenjeni z nič (0) točkami. V izpitno polo vpisujte le končne rešitve algoritmov. Skice lahko rišete prostoročno. Pišite urejeno in čitljivo.

Število točk za posamezna vprašanja je navedeno ob nalogah v izpitni poli.

Zaupajte vase in v svojesposobnosti.

Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani, od tega 3 prazne.

IZPITNA POLA 1

Obkrožite pravilno trditev.

1. Po vodilu lahko potekata dva prenosa podatkov istočasno. Trditev je:

(2 točki)

- A popolnoma pravilna;
- B popolnoma napačna;
- C delno pravilna, prenos je mogoč, če je vodilo dvosmerno;
- D delno pravilna, če je vodilo optično;
- E delno pravilna, če je vodilo serijsko.

2. Predpomnilnik poveča zmogljivost računalnika, ker

(2 točki)

- A so v njem vedno na razpolago vsi potrebni podatki in programi;
- B ima krajši čas dostopa kot glavni pomnilnik;
- C je lahko širina vodila med procesorjem in predpomnilnikom večja;
- D omogoča uvedbo dveh ločenih pomnilnikov: za podatke in ukaze;
- E vmesnih rezultatov ni treba shranjevati v registre.

3. Za dodeljevanje prostora na sekundarnem pomnilniku skrbi:

(2 točki)

- A razvrščevalnik opravil;
- B prevajalnik;
- C uporabnik z uporabo ukazov za odpiranje datotek;
- D aparatura oprema krmilnika sekundarnega pomnilnika;
- E operacijski sistem.

4. Prevajalnik je:

(2 točki)

- A del sistemske programske opreme;
- B del operacijskega sistema, ki olajša uporabo računalnika;
- C programska oprema, s katero spremenimo operacijski sistem;
- D programska oprema, ki omogoča delovanje računalnika;
- E nujni del operacijskega sistema.

5. V čem je bistvena razlika med dinamičnim (DRAM) in statičnim (SRAM) bralno-pisalnim pomnilnikom?

(2 točki)

- A Dinamični pomnilnik (DRAM) zahteva osveževanje, ima krajši dostopni čas, večjo kapaciteto in manjšo porabo energije.
- B Dinamični pomnilnik (DRAM) zahteva osveževanje, ima daljši dostopni čas, večjo kapaciteto in manjšo porabo energije.
- C Statični pomnilnik (SRAM) ne zahteva osveževanja, ima krajši dostopni čas in večjo kapaciteto na enoto volumna.
- D Statični pomnilnik (SRAM) zahteva osveževanje, ima daljši dostopni čas in večjo kapaciteto na enoto volumna.
- E Ni bistvenih razlik.

6. Dano je zaporedje ukazov v operacijskem sistemu:

MS-DOS:

```
cd delo  
cd naloge  
del ?ma?.txt  
copy *.doc \users\tmp  
cd ..
```

UNIX/LINUX:

```
cd delo  
cd naloge  
rm ?ma?.txt  
cp *.doc /users/tmp  
cd ..
```

Obkrožite odgovor, ki v popolnosti opisuje dogajanje.

(2 točki)

- A V poddirektoriju naloge se brišejo vse datoteke, ki v imenu vsebujejo ma, in kopirajo vse datoteke s podaljškom doc na direktorij \users\tmp (MS DOS) ali /users/tmp (Unix/Linux).
- B Iz poddirektorija naloge se kopirajo vse datoteke s podaljškom doc na direktorij \users\tmp (MS DOS) ali /users/tmp (Unix/Linux), iz trenutnega direktorija se nato odstranijo vse datoteke, ki v imenu vsebujejo niz ma in imajo podaljšek txt.
- C Izbran je poddirektorij naloge, na izbranem poddirektoriju se brišejo datoteke, ki v imenu vsebujejo ma in imajo podaljšek txt, iz izbranega poddirektorija se kopirajo vse datoteke s podaljškom doc na direktorij \users\tmp (MS DOS) ali /users/tmp (Unix/Linux), izbran je ponovno koren direktorijev na disku C (MS-DOS) oziroma / (Unix/Linux).
- D V zaporedju ukazov je napaka in ukazi ne bodo izvedeni v celoti.
- E Nobeden od odgovorov A, B, C in D ne opisuje pravilnega dogajanja.

7. Kolikšna šestnajstiška vrednost je v akumulatorju A po izvedbi naslednjih ukazov?

```
ldaa #$3D
adda #$08
```

(2 točki)

- A \$46
- B \$55
- C \$54
- D \$45
- E \$A8

8. Pri izvajanju programa procesor določi vrsto naslavljanja in dolžino operanda tako, da:

(2 točki)

- A iz ukaza izloči operacijsko kodo;
- B programer zapiše vsak ukaz v novo vrsto, procesor pa tako ugotovi dolžino ukaza in operanda;
- C iz dostavljenega ukaza razbere format ukaza;
- D je vrsta naslavljanja in dolžina operanda značilna in v vseh primerih enaka za določen tip procesorja;
- E se dolžina operanda sklada z velikostjo delovnega registra.

Obkrožite pravilno trditev.

9. Deklarirana je spremenljivka:

Pascal:

```
var x : string[10];
```

C:

```
char x[10];
```

Kateri ukaz priredi spremenljivki x vrednost okno?

(2 točki)

Pascal:

- A x="okno";
- B x:='okno';
- C copy(x, 'okno');
- D insert(x, 'okno');
- E x:="okno";

C:

- A x="okno";
- B strcpy(x, "okno");
- C strcat(x, 'okno');
- D strcpy("okno", x);
- E strcat(x, "okno");

10. Želimo napisati podprogram za zamenjavo vrednosti spremenljivk (parametrov) x in y , ki sta realni števili.

Pravilna oblika glave podprograma je:

(2 točki)

Pascal:

- A procedure zamenjaj(var x,y : real);
- B procedure zamenjaj(var x: real; y : real);
- C procedure zamenjaj(x : real; var y : real);
- D procedure zamenjaj(x,y : real);
- E procedure zamenjaj(var x : real, y : real);

C:

- A void zamenjaj(float *x, float *y);
- B void zamenjaj(float *x, float y);
- C void zamenjaj(float *x,*y);
- D void zamenjaj(float x,y);
- E void zamenjaj(float x, float y);

11. Kaj izpiše naslednji program?**Pascal:**

```
var a,b : integer;
begin
    a:=1; b:=20;
    while a<b do begin
        a:= a + (a mod 2) + 4;
        b:= 4 + (b div 2);
    end;
    writeln(a, ' ', b);
end.
```

C:

```
#include <stdio.h>
void main()
{
    int a=1,b=20;
    while (a<b) {
        a= a + (a % 2) + 4;
        b= 4 + (b / 2);
    }
    printf("%d %d",a,b);
}
```

(2 točki)

- A 10 8
- B 4 4
- C 11 10
- D 14 9
- E 5 5

12. Dan imamo podprogram za jemanje elementa iz sklada, ki je realiziran kot tabela realnih števil.

Pascal:

```
procedure Pop(var x :real);
begin
  if kazalec >0 then
  begin
    x := sklad[kazalec];
    dec(kazalec)
  end
  else
    write('Sklad je prazen');
end;
```

C:

```
void pop(float *x)
{
  if (kazalec>-1){
    *x=sklad[kazalec];
    kazalec--;
  }
  else
    printf("Sklad je prazen");
}
```

Ugotovite, kam se sklad širi in kam kaže kazalec sklada.

(2 točki)

- A Sklad se širi od manjših naslovov (indeksov) proti večjim, kazalec kaže na zadnjo zasedeno lokacijo.
- B Sklad se širi od manjših naslovov (indeksov) proti večjim, kazalec kaže na prvo prosto lokacijo.
- C Sklad se širi od večjih naslovov (indeksov) proti manjšim, kazalec kaže na prvo prosto lokacijo.
- D Sklad se širi od večjih naslovov (indeksov) proti manjšim, kazalec kaže na zadnjo zasedeno lokacijo.
- E Nobena trditev ne opisuje v nalogi zapisane realizacije sklada.

13. Indeks elementa tabele je lahko tipa:

(1 pravilen odgovor 1 točka, 2 pravilna odgovora 2 točki)

Pascal:

- A integer
- B real
- C char
- D record
- E Lahko uporabljamo vse navede podatkovne tipe.

C:

- A int
- B real
- C char
- D struct
- E Lahko uporabljamo vse navede podatkovne tipe

14. Programska jezika Pascal in C sodita v skupino:

(2 točki)

- A strojnih jezikov,
- B zbirnih jezikov,
- C nepostopkovnih višjih programskeh jezikov,
- D naravnih jezikov,
- E postopkovnih višjih programskeh jezikov.

15. Če želimo dodati zapis na konec že odprte binarne tipizirane datoteke, moramo pred ukazom `write` oziroma `fwrite` uporabiti:

(2 točki)

Pascal:

- A `reset (f);`
- B `seek (f, filesize(f));`
- C `seek (f, 1);`
- D `seek (f, filesize(f)-1);`
- E `rewrite (f);`

C:

- A `f = fopen("ime_datoteke", "r");`
- B `fseek(f, 0, SEEK_END);`
- C `fseek(f, 1, SEEK_SET);`
- D `fseek(f, -1, SEEK_END);`
- E `f= fopen("ime_datoteke", "w");`

16. Dani sta deklaraciji zapisa in datoteke:

(2 točki)

Pascal:

```
Type x=record
    stev:integer;
  end;
  dat = file of x;

var
  podatek:x;
  f:dat;
  i:integer;
```

C:

```
struct x {
    int stev;
} ;
x podatek;
int i;
FILE *f;
```

Kateri od navedenih ukazov za branje je pravilno napisan?

Pascal:

- A read(f,x);
- B readln(f,i);
- C read(f,podatak);
- D readln(f,podatak);
- E Nobeden izmed predhodno navedenih.

C:

- A fread(&x,sizeof(x),1,f);
- B fread(x,sizeof(x),1,f);
- C fread(&podatak,sizeof(podatak),1,f);
- D fread(podatak,sizeof(podatak),1,f);
- E Vsi ukazi so napačni.

17. Za zaposlenega potrebujemo naslednje podatke:

priimek (30 znakov),

ime (20 znakov),

osebne dohodke za zadnjih 12 mesecev (12 realnih števil).

Napišite deklaracijo tipa za zapis, ki bo ustrezal zgoraj navedenim zahtevam.

(2 točki)

18. Na osnovi sledi spremenjanja tabelarične spremenljivke Tabela ugotovite, kateri algoritem je bil uporabljen pri urejanju.

Prehod	Tabela	
0	[2, 8, 9, 3, 1, 6]	začetna vrednost
1	[1, 8, 9, 3, 2, 6]	
2	[1, 2, 9, 3, 8, 6]	
3	[1, 2, 3, 9, 8, 6]	
4	[1, 2, 3, 6, 8, 9]	
5	[1, 2, 3, 6, 8, 9]	končna vrednost

(2 točki)

19. V katero skupino programskih jezikov sodi jezik SQL?

(2 točki)

20. Sledite izvajanju naslednjega programa in ugotovite, kaj ta program izpiše.

(2 točki)

Pascal:

```

var x,y : integer;
begin
  x:=22; y:=10;
  while (x<50) or (y mod 2 =1) do
    begin
      x:=x+ (y div 2);
      y:=x + (y div 3);
      if ((y+x) div 2)<20 then
        y:=y+10;
      writeln(x,' ',y);
    end;
  end.

```

C:

```
#include <stdio.h>
void main()
{
    int x=22,y=10;
    while ((x<50) || (y%2==1)) {
        x=x+(y/2);
        y=y+(y/3);
        if ((x+y)/2<20)
            y=y+10;
        printf("%d %d \n",x,y);
    }
}
```

21. Deklarirajte tabelo stotih pozitivnih celih števil. Napišite podprogram, ki izpiše tiste elemente tabele, katerih vrednost se razlikuje od povprečja tabele za več kakor 10 %.

(4 točke)

22. Na disku imamo tipizirano datoteko **REZULTAT.DAT**. Zapis na datoteki sestavlja podatka: vzdevek osebe (niz 10 znakov) in rezultat (celo število). Napišite vse potrebne deklaracije in program, ki bo izpisal vzdevek in rezultat vseh oseb, ki imajo najboljši rezultat.

(4 točke)

23. Dano imamo naslednje zaporedje: 1, 5, 6, 11, 17, 28, 45 ...

Napišite podprogram, ki vrne n -ti element zaporedja. N je argument podprograma.

(4 točke)

24. Napišite program, ki bo na tekstovno datoteko izpisal števila v naslednji obliki:

1 2 3 4 5

1 2 3 4

1 2 3

1 2

1

(4 točke)

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN